

Газета виходить з вересня 1930 р.

КАДРИ МЕТАЛУРГІЇ

Газета Національної металургійної академії України

№ 9 (2742)

листопад 2019 року

«Україна – це метал. «Метал» – це ми»

Розповсюдження безкоштовне ©

Редакційна колегія

Головний редактор – ректор НМетАУ член-кореспондент НАН України професор **Величко О.Г.**

Заступники головного редактора: перший проректор д.т.н., професор **Іващенко В.П.**

проректор з наукової роботи д.т.н., професор

Пройдак Ю.С.

проректор з науково-педагогічної роботи д.т.н., професор

Шатоха В.І.

фахівець навчально-наукового центру к.т.н., доцент

Никифорова Н.А.

Відповідальний редактор – **Никифорова Н.А.**

Члени редколегії: доцент кафедри електрометалургії к.т.н. **Жаданос О.В.**

доцент кафедри металургії сталі к.т.н. **Журавльова С.В.**

декан гуманітарного факультету к.х.н. **Клімашевський Л.М.**

професор кафедри інженерної педагогіки д.пед.н. **Лучанінова О.П.**

голова ради студентів студентка групи ЕО01-17 **Олійник А.**

заступник голови профкому, доцент кафедри прикладної механіки к.т.н. **Селегей А.М.**

фахівець навчально-наукового центру **Сердюк В.М.**

учений секретар ІНІФН к.т.н., доцент **Ступак Ю.О.**

директор бібліотеки **Фахрутдінова С.М.**

керівник навчально-наукового центру к.т.н. **Ясєв О.Г.**

У разі повного або часткового відтворення / передруку матеріалів
посилання на газету є обов'язковим
(Закон України «Про авторські та суміжні права»)

Публікацію газети відновлено в рамках виконання спільного європейського проекту
Темпус "Центри провідного досвіду для молодих вчених" (CERES) 544137-TEMPUS-1-2013-1-
SK-TEMPUS-JPHES

Co-funded by the
Tempus Programme
of the European Union

Centres of Excellence for young REsearchers

ІНТЕРАКТИВНИЙ ЗМІСТ

ВІТАЄМО ЮВІЛЯРА!

Валентину Васильовичу Миронцю – 90..... 3

9 ЛИСТОПАДА – ДЕНЬ УКРАЇНСЬКОЇ ПИСЕМНОСТІ ТА МОВИ

Наша МОВА..... 4

21 ЛИСТОПАДА – ДЕНЬ ГІДНОСТІ ТА СВОБОДИ

Гідність починається з сили духу кожного з нас 9

СТУДЕНТСЬКЕ ЖИТТЯ

*Збереження здоров'я викладачів та студентів –
важливе завдання закладу освіти!..... 10*

Як гартувалися зірки: фестивалю 20 років 13

«Так загартовуються зірки» – фоторепортаж з концертів 14

Гуманітарний факультет 14

Факультет матеріалознавства і обробки металів 15

Електрометалургійний факультет 16

Факультет комп'ютерних систем, енергетики та автоматизації..... 17

Факультет економіки і менеджменту 18

Металургійний факультет 19

Механіко-машинобудівний факультет..... 20

Спортивні новини 21

НАШІ НЕПОПРАВНІ ВТРАТИ

Світла пам'ять Борису Михайловичу Бойченку! 23

Пам'яті видатного науковця..... 25

ІСТОРІЯ НМетАУ В ОБЛИЧЧЯХ

До 115-річчя від дня народження Г.Л. Павленка (1904 – 1986)

Пам'ять про Вченого та Педагога продовжує жити 27

До 105-річчя від дня народження М.С. Климковича (1914 – 1996)

Людина на своєму місці 29

До 80-річчя від дня народження Р.Г. Хейфеця (1939 – 2013)

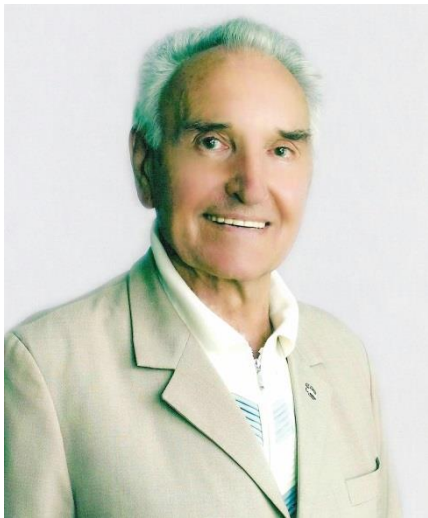
Мій учитель – Роберт Хейфець 32

ПОСМІХНЕМОСЯ РАЗОМ!

Дрібниці життя..... 36

ВІТАЄМО ЮВІЛЯРА!

Валентину Васильовичу Миронцю – 90

Валентин Васильович Миронець, завідувач кафедри фізичного виховання ДМетІ-НМетАУ з 1970 до 1999 рр., народився 4 листопада 1929 р. в м. Дніпропетровську. Будучи учнем середньої школи, він почав займатися легкою атлетикою. Захопившись цим видом спорту, обрав професію тренера-викладача фізичної культури і закінчив у 1953 р. Львівський державний інститут фізичної культури. З 1953 р. В.В. Миронець почав працювати викладачем кафедри фізичного виховання Дніпропетровського інженерно-будівельного інституту, а також вів тренерську роботу у відділенні легкої атлетики Дніпропетровської обласної ради "Буревісник". У 1959 році він був обраний на посаду голови Дніпропетровської обласної ради "Буревісник", де плідно працював до 1970 року. У 1970 р. очолив кафедру фізичного

виховання Дніпропетровського металургійного інституту. Практично вся науково-педагогічна діяльність Валентина Васильовича пов'язана з металургійною академією. У процесі роботи наш ювіляр велику увагу приділяв залученню студентів до занять різними видами спорту. За час його завідування кафедра фізичного виховання досягла високих результатів, була призером обласних універсіад з різних видів спорту. Робота спортивно-оздоровчого табору «Дружба» була відзначена золотою медаллю на конкурсі ВДНГ СРСР, і В.В. Миронець також за це отримав золоту медаль ВДНГ СРСР. Він був головою науково-методичної ради завідувачів кафедр фізичного виховання обласного управління освіти і науки. Підтримував викладачів кафедри в науково-методичній роботі. За високі організаційні та науково-педагогічні практичні результати роботи в 1988 р. йому було присвоєно вчене звання доцента. Віддаючи належне високому авторитетові та рівню професійної підготовки В.В. Миронця, Дніпропетровський державний інститут фізичної культури і спорту неодноразово запрошував його очолити державну екзаменаційну комісію. Сумлінна праця В.В. Миронця відзначена багатьма подяками та грамотами міського голови, облдержадміністрації, Міністерства освіти і науки України.

У день святкування славного ювілею щиро бажаємо Валентину Васильовичу Миронцю міцного здоров'я, благополуччя і довгих років життя.

В.В. Миронець святкує ювілей у колі викладачів та співробітників кафедри фізичного виховання

Валерій ХАДЖИНОВ,
завідувач кафедри фізичного виховання,
колектив кафедри
[Перейти до змісту](#)

9 ЛИСТОПАДА – ДЕНЬ УКРАЇНСЬКОЇ ПИСЕМНОСТІ ТА МОВИ

Наша **МОВА**

День української писемності та мови відзначається 9 листопада. Він був установлений указом Президента України 6 листопада 1997 року «на підтримку ініціативи громадських організацій... в день вшанування пам'яті Преподобного Нестора-Літописця».

Колись цього дня віддавали дітей до школи. Батьки зі школи йшли до церкви та ставили свічку перед образом преподобного, вірячи, що він допоможе дитині вивчитися. І, що головне, вчитися протягом життя багато, старанно і невпинно. Адже «користь від цього є велика», бо «хто вчиться змолodu – не зазнає на старість голоду».

**Пам'ятний знак
Нестору Літописцю
в Києві**

Традиційно в День української писемності та мови покладають квіти до пам'ятника Несторові-літописцю, відзначають найкращих популяризаторів українського слова, заохочують видавництва, що випускають літературу українською мовою, проводять регіональні тематичні конкурси тощо.

Спробуйте уявити один день свого життя без мови: ось ви прокинулись, мовчки одягаєтесь, снідаєте, йдете до академії. А що ж тут? Мовчазні друзі й колеги походжають широкими коридорами – ніхто ні з ким не спілкується, не розповідає про свої пригоди. Стоїть мертва тиша.

Лунає дзвоник. Ви тихенько заходите до аудиторії, сідаєте за парту. А що далі? Лекція? Чи змогли б ми за таких обставин отримати освіту, відчути себе часткою суспільства? Вважаю, що все було б інакше. Адже підручники – це теж мова, її писемна форма...

Отже, мова – найважливіший засіб спілкування. Життя без неї уявити неможливо, це найбільше й найдорожче

добро кожного народу.

Прекрасна, багата, мелодійна українська мова. Слова – це крила ластівки, вона їх не відчуває, але без них не може злетіти й жити в небі. Тож маємо зробити все для того, щоб не згорнулися ці дивовижні крила, щоб не обірвалася золота нитка, яка веде з тисячолітньої давнини в наші дні.

С. Воробкевич подарував нам, українцям, неперевершений, пронизливий вірш «РІДНА МОВА»:

Мово рідна, слово рідне,
Хто вас забуває,
Той у грудях не серденько,
А лиш камінь має.
Як ту мову нам забути,
Котрою учила
Нас всіх ненька говорити,
Ненька наша мила.

У тій мові нам співали,
Нам казки казали,
У тій мові нам минувшість
Нашу відкривали.
От тому плекайте, діти,
Рідну свою мову,
Вчіться складно говорити
Своїм рідним словом.

Українська мова належить до слов'янської групи індоевропейської мовної сім'ї. Кількість мовців – понад 45 млн., більшість яких живе в Україні. Поширена також у Білорусі, Бразилії, Великій Британії, Канаді, Молдові, Польщі, Росії, Румунії, Словаччині, Казахстані, Аргентині, США та інших країнах, де мешкають українці.

Українська мова входить до третього десятка найпоширеніших мов світу та є результатом тривалого синтезу трьох відгалужень праслов'янської мови – полянського, древлянського та сіверянського.

Цікаво, що з погляду лексики найближчою серед інших мов світу до української є білоруська мова (84% спільної лексики), потім іде польська (71% спільної лексики), словацька (68% спільної лексики), російська (57%). І вся слов'янська мовна родина має величезну спільну лексичну основу із санскритом, а вік літературних та лінгвістичних пам'яток цієї мови – понад 4000 років!

Ось лексеми, записані простими фонетичними мовними тріадами – санскрит-українська-російська мови: А: агна (недоторканий) – агнець – агнец; агни – вогонь – огонь; астра (спис) – гострий – острый; ашма (камінь) – яшма – яшма. / Б: бхаванія – бування – бывание; бхигати – бігати – бегать; братар – брат – брат. / В: вад – водити – водить; вадх – вади – повреждения; валика – валик – валик; ватар – вітер – ветер. Г: гири – гора – гора; грива – грива – грива. Д: дада – дід – дед; дадмух (засурмив) – дмухнув – дунул; дара – діра – дыра; два – два – два; дваре – двері – дверь; двая – двоє – двое; дві – дві – две; джити – жити – жить. / Ж: жур – журитися – печалиться. К: каз – казитися – беситься; каса (волос) – коса – коса; кула – коло – круг; кулака (п'ять разом) – кулак – кулак; Л: леша (тільки це (невелика кількість) – лише – лишь; люл (колихати) – люлька – колыбель, лют – лютый – бешеный. М: малин – малина – малина; матри – матір – мать; мур (огорожа) – мур – ограда; мушка – мишка – мышка. О: ока – око – глаз. П: пака – спека – духота, жара; палита – палити – жечь; парада – порадити – посоветовать; пароплавате – перепливати – переплывать / С: сва – свій – свой; свакар – свекор – свёкор; свара (крик, голосний звук) – сварка – ссора. Т: трая – троє – трое; трета – третій – третий; трі – три – три. Х: хлас – глас – глас; ход – хода – ходьба. / Ч: чару – чари – волшебство; чатвара – четверо – четверо; чатура – чотири – четыре; чашака – чашка – чашка. / Ш: шула – шило – шило; шушка – сушка – сушка. / Ю: юна – юний – юный; юша – юшка – похлебка. / Я: ява – явище – явление; яма (глибина, закінчення) – яма – яма.

Замисліться. 4000 років ... Але мові, щоб виробити алфавіт, граматику, стилі потрібні не сотні років, а тисячі. Яка сива прадавнина народила мову-праоснову, від якої пішли всі праіндоевропейські... І серед них – наша **МОВА**.

Що ж у ній такого, що викликає такі різні, протилежні емоції? Через які тортури пройшла вона ...

1627 – наказ царя Михайла з подання Московського патріарха Філарета спалити в державі всі примірники надрукованого в Україні «Учительного Євангелія» Кирила Ставровецького. Текст грамоти за Собрание Гос. Грамотъ, III, №77

1696 – ухвала польського сейму про запровадження польської мови в судах і установах Правобережної України.

1690 – засудження й анафема Собору РПЦ на «Кієвскія Новыя Книги» П. Могили, К. Ставровецького, С. Полоцького, Л. Барановича, А. Радзивилівського та інших.

1720 – указ царя Московії Петра I про заборону книгодрукування українською мовою і вилучення українських текстів із церковних книг.

1729 – наказ Петра II переписати з української мови на російську всі державні постанови і розпорядження.

1731 – вимога цариці Анни Іванівни вилучити книги старого українського друку, а «науки вводить на собственном российском языке». У таємній інструкції правителів України князю О. Шаховському (1734) наказала всіляко перешкоджати українцям одружуватися з

поляками та білорусами, «а побуждать их и искусным образом приводит в свойство с великоросами».

1763 – указ Катерини II про заборону викладати українською мовою в Києво-Могилянській академії.

1769 – заборона Синоду РПЦ друкувати та використовувати український буквар.

1775 – зруйнування Запорізької Січі та закриття українських шкіл при полкових козацьких канцеляріях.

1789 – розпорядження Едукаційної комісії польського сейму про закриття всіх українських шкіл.

1817 – запровадження польської мови в усіх народних школах Західної України.

1832 – реорганізація освіти на Правобережній Україні на загальноімперських засадах із переведенням на російську мову навчання.

1847 – розгром Кирило-Мефодієвського товариства й посилення жорстокого переслідування української мови та культури, заборона найкращих творів Шевченка, Куліша, Костомарова та інших.

1863 – Валуєвський циркуляр про заборону давати цензурний дозвіл на друкування україномовної духовної й популярної освітньої літератури: «ніякої окремої малоросійської мови не було і бути не може».

1864 – прийняття Статуту про початкову школу, за яким навчання має проводитися лише російською мовою.

1869 – запровадження польської мови як офіційної мови освіти й адміністрації Східної Галичини.

1870 – роз'яснення міністра освіти Росії Д. Толстого про те, що **«кінцевою метою освіти всіх іногородців незаперечно повинно бути обрусіння»**.

1876 – Емський указ Олександра II про заборону друкування та ввозу з-за кордону будь-якої україномовної літератури, а також про заборону українських сценічних вистав і друкування українських текстів під нотами, тобто народних пісень. Повний текст Емського указу за журналом «Особого Совещания» вперше оприлюднено у книжці Ф. Савченко «Заборона українства 1876 р.»

1892 – заборона перекладати книжки з російської мови на українську.

1895 – заборона Головного управління в справах друку видавати українські книжки для дітей.

1908 – чотирма роками після визнання Російською академією наук української мови мовою(!) Сенат оголошує україномовну культурну й освітню діяльність шкідливою для імперії.

1910 – закриття за наказом уряду Столипіна всіх українських культурних товариств, видавництв, заборона читання лекцій українською мовою, заборона створення будь-яких неросійських клубів.

1914 – заборона відзначати 100-літній ювілей Тараса Шевченка; указ Миколи II про скасування української преси.

1922 – проголошення частиною керівництва ЦК РКП(б) і ЦК КП(б)У «теорії» боротьби в Україні двох культур – міської (російської) та селянської (української), в якій перемогти повинна перша.

1924 – закон Польської республіки про обмеження вживання української мови в адміністративних органах, суді, освіті на підвладних полякам українських землях.

1924 – закон Румунського королівства про зобов'язання всіх «румун», котрі «загубили материнську мову», давати освіту дітям лише в румунських школах.

1933 – скасування в Румунії міністерського розпорядження від 31 грудня 1929 р., котрим дозволялися кілька годин української мови на тиждень у школах з більшістю учнів-українців.

1934 – спеціальне розпорядження міністерства виховання Румунії про звільнення з роботи «за вороже ставлення до держави і румунського народу» всіх українських вчителів, які вимагали повернення до школи української мови.

1947 – операція «Вісла»; розселення частини українців з етнічних українських земель «урозсип» між поляками у Західній Польщі для прискорення їхньої колонізації.

1958 – закріплення у ст. 20 Основ Законодавства СРСР і союзних республік про народну освіту положення про вільний вибір мови навчання; вивчення усіх мов, крім російської, за бажанням батьків учнів.

1960–1980 – масове закриття українських шкіл у Польщі та Румунії.

1970 – наказ про захист дисертацій тільки російською мовою.

1972 – заборона партійними органами відзначати ювілей музею І. Котляревського в Полтаві.

1973 – заборона відзначати ювілей твору І. Котляревського «Енеїда».

1972 – постанова ЦК КПРС «Про підготовку до 50-річчя створення Союзу Радянських Соціалістичних Республік», де вперше проголошується створення «нової історичної спільноти – радянського народу», офіційний курс на денаціоналізацію.

1983 – постанова ЦК КПРС і Ради Міністрів СРСР «Про додаткові заходи з поліпшення вивчення російської мови в загальноосвітніх школах та інших навчальних закладах союзних республік» («Андропівський указ»), яким зокрема введено виплату 16% надбавки до платні вчителям російської мови й літератури; директива колегії Міносвіти УРСР «Про додаткові заходи по удосконаленню вивчення російської мови в загальноосвітніх школах, педагогічних навчальних закладах, дошкільних і позашкільних установах республіки», спрямована на посилення зросійщення.

1984 – постанова ЦК КПРС і Ради Міністрів СРСР «Про дальше вдосконалення загальної середньої освіти молоді і поліпшення умов роботи загальноосвітньої школи».

1984 – початок в УРСР виплат підвищеної на 15% зарплатні вчителям російської мови порівняно з учителями мови української.

1984 – наказ Міністерства культури СРСР про переведення діловодства в усіх музеях Радянського Союзу на російську мову.

1989 – постанова ЦК КПРС про «законодавче закріплення російської мови як загальнодержавної».

1990 – прийняття Верховною Радою СРСР Закону про мови народів СРСР, де російській мові надавався статус офіційної.

І ось ми вже в XXI столітті ... Ми цивілізовані, гуманні, демократичні... Слава тобі, наша мово! Перлиною є ти серед інших мов планети ... Дякуємо тобі за те, що ти дихаєш, квітнеш і живеш!!!

Рідній мові...

До темряви і берегів дворіччя
Від справжніх знань немає вороття...
Най мова опанує протиріччя!
В ній – інтелект, безмежність і життя!!!

На цій планеті, в будь-якій країні
Слова й пісні – немов разок перлин...
Твої ми діти! Крила нам пташині
Дає знання історії глибин.

Наталія Леонова,
доцент кафедри філософії та політології
[Перейти до змісту](#)

21 ЛИСТОПАДА – ДЕНЬ ГІДНОСТІ ТА СВОБОДИ

Гідність починається з сили духу кожного з нас

Щороку в академії проходять урочистості до Дня Гідності та Свободи в Україні. Цього року студенти прийшли на зустріч не просто з цікавою людиною, а з Героєм України **Володимиром Жемчуговим**. Захід розпочався Гімном України.

Захист своєї Вітчизни починається із захисту свого дому, своїх рідних і близьких людей, і неминуче переростає в захист всієї своєї країни та її народу – про це заявив у своєму виступі перед студентами Національної металургійної академії України радник міністра

інформаційної політики України з питань національно-патріотичного виховання молоді, учасник бойових дій на Донбасі, Герой України Володимир Жемчугов.

«Так вийшло, що я пішов воювати не за Україну. Я помітив переляк в очах своєї мами, яка побачила російських солдатів з автоматами, на БТРах. Коли почалися грабежі, ми просто спочатку намагалися оборонятися, як би захищати себе. Усе почалося з цього: я захищав свій дім, своїх близьких, а потім виявилось, що я захищаю всіх і всю Україну, – розповів студентам Жемчугов. – Я народився і виріс на Донбасі. Я етнічний росіянин. Мій батько – родом з Волги, мама – із Білорусі. Але я був вихований в українському середовищі».

В. Жемчугов добре пам'ятає, як прийшла з Росії війна у його рідний Красний Луч на Луганщині. Він на той час був уже особистістю, що відбулася. Був успішним бізнесменом. Але він не сприйняв того, з чим прийшли на його рідну землю російські військові. Він організував загін з місцевих патріотів України, озброїв його власним коштом і розпочав збройну боротьбу. На цій війні отримав важкі поранення (підірвався на міні), потрапив до полону так званої «ЛНР». Його допитували навіть у лікарні, в реанімації. Проте йому таки вдалося вирватися з російського полону – у вересні 2016 року його обміняли на двох викритих СБУшників, які працювали на Росію.

Сьогодні це відома людина, радник міністра інформаційної політики України. Він зустрічається з молоддю, розповідає про пережите, про події на Донбасі і закликає не бути сторонніми спостерігачами того, що відбувається зараз в Україні. Володимир з дружиною Оленою організували низку зустрічей зі студентами Дніпра у межах освітнього проекту міністерства інформаційної політики України «Бранці Кремля».

Студенти радо привітали Героя України квітами й солодощами. Після зустрічі студенти й викладачі ще більше години спілкувалися з героєм, дивувалися його спокою, гідності, вмінню вести дискусію. На пам'ять про зустріч подружжя Жемчужових в межах проекту подарувало бібліотеці академії та всім присутнім на зустрічі книги.

Через день після цієї події Рада з виховної роботи взяла інтерв'ю у студентів, які спілкувалися з Героєм України. Магістри й бакалаври, студенти перших курсів і четвертих були одностайні у своїй оцінці подій неоголошеної війни, були вражені гідністю Героя України Володимира Жемчужова, бажали йому здоров'я, сталевих нервів і просто щастя.

Ольга ЛУЧАНІНОВА,
заступниця голови ради з виховної роботи,
заступниця декана гуманітарного факультету,
д.пед.н., професор кафедри інженерної педагогіки
[Перейти до змісту](#)

СТУДЕНТСЬКЕ ЖИТТЯ

У психолого-педагогічному клубі

Збереження здоров'я викладачів та студентів – важливе завдання закладу освіти!

Питання збереження здоров'я людини й формування здорового способу життя систематично розглядаються викладачами кафедри інженерної педагогіки разом зі студентами в процесі викладання цілої низки психологічних і педагогічних дисциплін. Неодноразово ці питання піднімалися й на засіданнях психолого-педагогічного клубу «Перспектива». Ось і цього разу на засіданні клубу, присвяченому 15-тиріччю кафедри інженерної педагогіки, предметом обговорення стали проблеми здоров'я. «Здоров'я викладачів та студентів: вплив чинників дійсності, умови збереження» – саме такою була тема засідання. Поздоровити ювілярів прийшли викладачі й студенти гуманітарного факультету.

В.І. Палагута

Олександр Чорний присвятив свій виступ проблемі застосування в умовах закладу вищої освіти технологій, що зберігають здоров'я. Він розповів про чинники, які, згідно з дослідженнями психологів і педагогів, погіршують здоров'я студентів, а також про можливості його збереження педагогічними та організаційними засобами. Серед іншого доповідач звернув увагу на необхідність створення сприятливих фізіологічних і гігієнічних умов проведення аудиторних занять та організації відпочинку студентів. Досить красномовно Олександр описав естетично оформлену кімнату релаксації — психологічного розвантаження, в якій могли б проводити час студенти у проміжках між аудиторними заняттями. Будемо сподіватися, що студентська мрія згодом таки здійсниться!!!

Доповідає Олександр Чорний

Доповідає Вікторія Величко

Студентка магістратури факультету матеріалознавства спеціальності «Метрологія та інформаційно-вимірювальна техніка» (група СТ01-15м) Вікторія Величко у своєму виступі висвітлила проблему збереження психічного та психологічного здоров'я викладача. Вона розповіла про складнощі професії викладача, яка за ступенем стресогенності та негативного впливу на стан фізичного та психічного здоров'я (за даними Всесвітньої організації охорони здоров'я) поступається тільки професіям шахтаря, хірурга, пілота цивільної авіації, поліцейського та тюремного наглядача. Вікторія звернула увагу на один із негативних наслідків напруженої професійної діяльності викладача — «професійне вигорання» — синдром фізичного й емоційного виснаження. Вона охарактеризувала індивідуальні особливості осіб, які в першу чергу піддаються «вигоранню», та надала поради щодо ефективної профілактики й подолання синдрому професійного вигорання. Серед іншого вона порадила викладачам створювати сприятливі умови для дозвілля та реалізації власного хобі.

Приємно було дізнатися, що в колективі педагогів металургійної академії є викладачі, які вже давно мають цікаві хобі, що сприяють їх творчій самореалізації та допомагають долати емоційне вигорання. Про власні незвичайні захоплення присутнім розповіли викладачі НМетАУ – професор кафедри автоматизації виробничих процесів Олег Юхимович Потап (знавець геральдики й колекціонер значків із геральдичної тематики) та доцент кафедри теорії металургійних процесів і хімії Олександр Михайлович Гришин (хобі якого є художнє литво).

О.Ю. Потап

О.М. Гришин

Учасникам засідання клубу стало відомо про те, що Олег Юхимович може пишатися не тільки своєю унікальною колекцією геральдичних значків, а й тим що завдяки своїм глибоким знанням з геральдичної символіки він став автором герба Дніпропетровської області та багатьох її районів і селищ. Особливо приємно було довідатися про те, що саме за його авторства були створені геральдичні емблеми нашої рідної металургійної академії та її факультетів.

Олександр Михайлович Гришин розповів присутнім про те, як ознайомлення з видатними пам'ятками культури під час подорожей та приклад колег-металургів надихнули його займатися художнім литвом. Серед його утворів окрім прикладних виробів багато високохудожньої камерної скульптури за різною тематикою: історичні персонажі, козацький побут, міфологія, знаки Зодіаку, тваринний світ. Олександр Михайлович спільно з відомим художником-медальєром Євгеном Михайловичем Грошевим створив у нашому місті оригінальний пам'ятник «Планета Альфреда Нобеля», прикрашений багатьма медалями з портретами лауреатів Нобелівської премії. Як не дивно, своєї власної колекції Олександр Михайлович не має. Свої витвори мистецтва він щедро роздаровує колегам. А як би було добре, щоб ці твори знайшли також своє гідне місце в музеї історії металургійної академії!!!

Про своє бачення способів зміцнення фізичного здоров'я студентів та перешкоди, що існують на цьому шляху, розповів завідувач кафедри фізичного виховання НМетАУ Валерій Анастасійович Хаджинов. Головну проблему він вбачає в слабкому фінансуванні закладів вищої освіти в нашій країні. Валерій Анастасійович запевнив, що його кафедра може запропонувати багато ефективних тренінгів щодо зміцнення здоров'я й закликав студентів систематично відвідувати заняття з фізичної культури.

Декан гуманітарного факультету професор Леонід Михайлович Клімашевський присвятив свій виступ питанню цінності професії викладача власне для нього попри усі її складнощі, розповів про основні віхи свого професійного шляху, а на завершення привітав кафедру інженерної педагогіки з ювілеєм і вручив почесні грамоти працівникам кафедри та її студентам.

В.А. Хаджинов

Л.М. Клімашевський

На завершення засідання студенти спеціальності «Професійна освіта» усіх курсів урочисто поздоровили кафедру з ювілеєм. Увага студентів зворушила викладачів до сліз! Щиро дякуємо всім учасникам цього заходу, які прийшли підтримати та привітати ювілярів!

Ірина ФОМЕНКО,
старший викладач кафедри інженерної педагогіки,
координатор роботи клубу
[Перейти до змісту](#)

Як гартувалися зірки: фестивалю 20 років

Ось уже 20 років поспіль щорічний фестиваль художньої самодіяльності в академії проходить під гаслом «Так загартовуються зірки».

Сцена актового залу нашої академії вже неодноразово ставала «злітною смугою» для багатьох відомих широкому загалу зірок нашої країни, які сьогодні яскраво сяють на культурному небосхилі. І кожного разу творчі змагання проходять в атмосфері як високого урочистого піднесення, так і студентського гумору. Вимогливе й компетентне журі об'єктивно оцінює здібності кожного з виконавців і кращим із кращих серед них відкрито дорогу на підсумковий концерт в академії, весняний концерт і навіть на всеукраїнську сцену. Пригадаємо наших зірок: Юрій Ткач, Ігор Ласточкін, Дмитро Скалозубов, Світлана Винник, брати Борисенки, Сергій Клементьев.

Чим приваблює студентів і викладачів цей культурно-мистецький захід?! Перш за все, можливістю для творчої групи чи колективу факультету креативно підійти до постановки, режисури й виступу на сцені.

Щороку не втомлююся спостерігати за студентами та процесом підготовки до фестивалю. Якщо раніше студентський клуб розробляв спільну тему для всіх команд, то ось уже декілька років спочатку в командах відбувається «мозковий штурм» щодо вибору оригінальної ідеї та плану її втілення. Потім студенти, дотримуючись концепції виступу, готують номери, костюми, продумують, як прикрасити сцену, діалоги ведучих.

І починаються трудові будні: пропуски занять, постановка та репетиції танців, шліфування вокалу, «родзинки» сценки» тощо. Й чим ближче до дати виступу, тим більш організованими й активними стають наші студенти. Головне, що відбувається об'єднання споріднених душ між факультетами. Не секрет, що студентів перших курсів навчається менше. Але свято творчості

ніхто не скасовує. На допомогу дівчатам гуманітарного факультету приходять хлопці й дівчата з інших факультетів. Як бджілки у вулику, напередодні виступу студенти прикрашають сцену, роблять «генеральний прогін» програми, підбирають костюми тощо.

І ось день виступу. Цьогоріч фестиваль був відкритий по-іншому, адже він ювілейний. Спочатку глядачі переглянули відеоролик про журі, потім відбулося оригінальне знайомство з його оновленим складом. Надалі кожний факультет представляв журі по-своєму, і це теж було цікаво.

Треба відзначити, що зал, тобто студенти й викладачі, завжди гаряче зустрічає виконавців на сцені, підтримує їх оплесками й підбадьорює доброзичливими вигуками. Слова привітання говорять декани факультетів.

Більше 10 років із цих двадцяти я підтримую студентів гуманітарного факультету під час репетицій, спонукаю сприймати думку, що вони вже кращі, бо вийшли на цю сцену, перемогли себе вчорашніх, їхнє життя на цьому відрізку життя стало яскравішим, бо на шляху до зірок з ними завжди друзі, впевненість у собі, молодість, відповідальність за колективну справу, вміння працювати в команді – так звані soft skills професійного й особистісного розвитку.

Уперед, любі студенти, вам все під силу, хай вам щастить у всіх творчих справах. Цініть дружбу студентських років.

Ольга ЛУЧАНІНОВА,

заступниця голови ради з виховної роботи,
заступниця декана гуманітарного факультету,
д.пед.н., професор кафедри інженерної педагогіки

[Перейти до змісту](#)

«Так загартовуються зірки» – фоторепортаж з концертів

Гуманітарний факультет

Фестиваль відкрив гуманітарний факультет, концерт якого під гаслом «Орел&решка» відбувся 12 листопада. Приємним сюрпризом було те, що ведучі не мали тексту перед очима. І взагалі команда виконавців добре підготувалася й порадувала глядачів.

Факультет матеріалознавства і обробки металів

14 листопада фестиваль продовжив факультет матеріалознавства і обробки металів концертом під гаслом «Соціальні мережі». Дуже красномовним був епізод, коли дівчина перед вечіркою ретельно обирає своє вбрання та макіяж, а на вечірці присутні один на одного не дивляться та спілкуються в чаті. Прикрасили концерт та викликали бурхливі оплески виступи юного музиканта Миколи Фролова та дитячого фольклорного танцювального ансамблю. Гарному настрою сприяли також відеоролики.

Електрометалургійний факультет

Електрометалургійний факультет представив свій концерт під гаслом «Обережно, концерт» 18 листопада. І щоб уникнути будь-якої небезпеки, «рятівники» пильнували протягом усього концерту і навіть самі танцювали. Відеоролики гармонійно доповнювали те, що відбувалося на сцені. Загалом залишилося позитивне враження.

Факультет комп'ютерних систем, енергетики та автоматизації

Концерт факультету відбувся 19 листопада. На факультеті мабуть вирішили, що його назва говорить сама за себе і не потребує жодних доповнень, тому аббревіатури назви цілком достатньо. Несподіванкою стало нецільове використання рідкого азоту, який створював «дим» на сцені, для швидкого приготування морозива просто в залі. Цим морозивом пригощали не тільки членів журі, а й усіх, хто бажав.

Факультет економіки і менеджменту

21 листопада глядачі потрапили на концерт до «лікарні Св. ФЕМА». І тут навіть декан, професор Костянтин Федорович Ковальчук, грав свою роль – головного лікаря цієї лікарні. Гадаю, його звернення до «пацієнтів» в залі заслуговує на те, щоб його тут навести. Отже, «Якщо з'їхали з глузду, то не займайтеся самолікуванням, а звертайтеся до нашої божевільні. Я, Головний Дохтур бедламу економіки і менеджменту, вітаю вас! У цікавий час ми живемо! Нас оточують божевільна економіка і шалене управління! Божевільні мрії і шалені ідеї! Божевільні смартфони і шалені соціальні мережі! Божевільне кохання і шалений сказ! Що з цим щастям робити? Зараз божевільно талановиті студенти ФЕМ НМетАУ покажуть вам BEDLAM!». І показали. Цілісність програми вражала. Кожний номер був обґрунтований з точки зору загальної концепції.

Металургійний факультет

25 листопада концерт відбувався в «нічному клубі». «Metal night club» – таким було гасло металургійного факультету. І виконавцям вдалося створити святкову атмосферу, атмосферу відпочинку у гарній компанії. Концерт пройшов на одному диханні.

Механіко-машинобудівний факультет

Факультет виступав 26 листопада під гаслом «Типовий студент» і завершував фестиваль. Лише сім учасників невтомно працювали на сцені, не втрачаючи натхнення і змогли дати повноцінний концерт, який відповідав гаслу. Допомогли й відеоролики.

Відзначу, що глядачі на всіх концертах дуже активно підтримували виконавців. Хочу подякувати всім факультетам за отримане задоволення. Гадаю, журі буде непросто визначити переможців. Тож бажаю їм плідної роботи, а всім артистам – натхнення завжди й у всьому.

Фото Віктора СЕРДЮКА,
лауреата премії ім. Л. Андрійченко,
коментарі глядачки **Ніни НИКИФОРОВОЇ**
[Перейти до змісту](#)

Спортивні новини

Вітаємо наших студентів – чемпіонів Європи з карате!

З 06 по 08 листопада 2019 року у м. Анталії (Туреччина) проходив чемпіонат Європи з карате серед спортсменів з вадами слуху. Національна дефлімпійська збірна команда з карате виборола перше загальнокомандне місце серед 7 країн учасниць. До складу команди увійшли студенти нашої академії, які гідно виступили й вибороли призові місця.

Катерина Масло (ЕК01-15м)
Чемпіонка Європи в куміте
та командному заліку,
бронзова призерка в ката

Микола Пантюшин
(КН01-18с) – чемпіон Європи
в командному та срібний
призер в особистому заліку

Вячеслав Новіков
(КН01-16с) – чемпіон Європи
в командному заліку

Олександра ЄЛАНСЬКА,
викладачка кафедри фізичного виховання,
Заслужений майстер спорту України з карате

Вітаємо призерів чемпіонату України з бадмінтону!

З 4 по 7 листопада 2019 року У Дніпрі проходив чемпіонат України з бадмінтону. За перемогу змагалися понад 90 найсильніших спортсменів з семи областей. 14 медалей вибороли бадмінтоністи Дніпропетровщини, серед яких були і студенти нашої академії.

Марія Улітіна
випускниця НМетАУ –
чемпіонка України

Данило Боснюк
(МЕ03-17) – бронзовий
призер

Владислав Булденко
(КН01-14) – бронзовий
призер

Тетяна ЗУЄВА,
старший викладач кафедри фізичного виховання

Відмінно виступили спортсмени-баскетболісти НМетАУ. Збірна України з баскетболу серед спортсменів з вадами слуху, у складі якої 6 (!) випускників НМетАУ та один студент (**Олександр Леванович**, КН01-15м), посіла III місце на Чемпіонаті Світу (м. Люблін, Польща, 26.06 – 06.07.2019) та I місце на Кубку Європи (м. Верона, Італія, 20 – 24.11.2019).

Сергій БЕЗДЕНЕЖНИХ,
старший викладач кафедри фізичного виховання

Вітаємо

Владислава Кравчука (МВ01-14м), який у складі команди РК "Дніпро" посів III місце в чемпіонаті України з регбі-15!

Вітаємо

Дмитра Мартинова (МВ01-16) – чемпіона області з дзюдо серед студентів!

Бажаємо нашим спортсменам подальших успіхів!

Кафедра фізичного виховання
[Перейти до змісту](#)

НАШІ НЕПОПРАВНІ ВТРАТИ

Світла пам'ять Борису Михайловичу Бойченку!

Кафедра металургії сталі з великою скорботою повідомляє, що 12 листопада після тяжкої хвороби на 82-му році пішов із життя завідувач кафедри металургії сталі, видатний учений, лауреат премії Ради Міністрів СРСР, академік Академії наук вищої школи України, член-кореспондент Інженерної академії України, лауреат нагороди ім. Ярослава Мудрого та чудова людина, професор, доктор технічних наук **Бойченко Борис Михайлович**.

Закінчивши Дніпропетровський металургійний інститут (нині НМетАУ) за спеціалізацією «Металургія сталі», Б.М. Бойченко удосконалював свою практичну підготовку, працюючи сталеваром мартенівського цеху металургійного

заводу та інженером-конструктором Українського державного інституту з проектування металургійних заводів, але прагнення до науки повернуло його на рідну кафедру. На кафедрі металургії сталі Борис Михайлович пройшов шлях від старшого інженера науково-дослідного сектору до доктора технічних наук, професора і в 1991 р. очолив кафедру, яка дала йому путівку в життя.

Вся професійна діяльність Бориса Михайловича присвячена розвитку та вдосконаленню металургії сталі. Завдяки науковій і педагогічній роботі Б.М. Бойченка були створені умови для викладання металургам фахових дисциплін на високому науково-технічному рівні. Так, зокрема, він написав закладені в основу вищої металургійної освіти підручники «Сталеплавильне виробництво» (1996); «Конвертерне виробництво сталі: теорія, технологія, якість сталі, конструкції агрегатів, рециркуляція матеріалів і екологія» (три видання: російською (2004), українською (2006) та англійською мовами (2008)); «Теорія і практика сталеплавильних технологій» (2012); десятки навчальних посібників; дві монографії; понад 600 статей в науково-технічних журналах; отримав понад 100 авторських свідоцтв і патентів на винаходи, в тому числі 25 у країнах з передовою чорною металургією. Організував і провів 15 Міжнародних наукових конференцій з головною тематикою «Теорія і практика сталеплавильного виробництва». Основними науковими напрямками досліджень Б.М. Бойченка були розробка енерго-, ресурсозберігаючих та екологічно безпечних технологій виробництва сталі; створення технологій отримання нових видів сталей і сплавів з максимально високими технологічними та експлуатаційними показниками; створення моделей високостійких футерівок сталеплавильних агрегатів; забезпечення стабільно низького вмісту водню у флокеночутливих сталевих виробах для машинобудування.

Очолювана Б.М. Бойченком кафедра багаторазово посідала перші місця в рейтингу профільних підрозділів академії. Він дав путівку в високу науку 17 кандидатам і докторам наук. За час педагогічної діяльності Бориса Михайловича кафедра підготувала великий загін інженерів і магістрів-сталеплавильників, багато з яких обійняли керівні посади на провідних промислових заводах, підприємствах бізнесу та науки і з вдячністю згадують його великий внесок в їхню підготовку.

Б.М. Бойченко був ініціатором інтеграційних зв'язків із педагогічної діяльності з Королівською вищою технічною школою (м. Стокгольм, Швеція), брав участь у розвитку контактів з наукової діяльності з Технічним університетом «Фрайберська гірничо академія» (м. Фрайберг, Німеччина), Гірничо-металургійною академією (м. Краків, Польща), Аньшанським металургійним інститутом (м. Аньшань, Китай), Північно-Східним університетом (м. Шеньян, Китай) та багатьма технічними університетами України.

Науковець Б.М. Бойченко розробив та експериментально підтвердив оригінальну теорію асиміляції твердих матеріалів рідкими фазами сталеплавильних ванн. Зі співавторами створив і запровадив у виробництво у більшості конвертерних цехів країни комплекс енергозберігаючих технологій зі зниженою витратою енергоємного й дефіцитного рідкого чавуну.

Професор Б.М. Бойченко входив до складу редакційних колегій науково-технічних журналів «Теорія і практика металургії», «Метал і литво України», «Наукові праці ДонНТУ» (серія «Металургія»), спеціалізованих рад із захисту дисертацій, міжвідомчої Науково-технічної ради Національної академії наук України з проблем позапічної обробки і безперервного розливання сталі, експертної ради Міністерства освіти і науки з питань експертизи дисертаційних робіт, Президії Науково-технічного товариства чорної металургії України, був головою експертної комісії академії.

Борис Михайлович Бойченко відноситься до сузір'я вітчизняних учених світового рівня. Він зробив неоціненний внесок у розвиток металургійної галузі та підготовку науково-педагогічних кадрів. Не вистачає слів, щоб передати смуток, який чорним крилом торкнувся не лише сім'ї, але й друзів, колег, співробітників. Світлий, добрий спомин назавжди залишиться в

серцях тих, хто знав, любив і поважав, хто жив і працював поруч з талановитим науковцем, щирим другом, справедливим керівником та люблячим чоловіком і батьком.

Костянтин НІЗЯЄВ,

в.о. завідувача кафедри металургії сталі,

Світлана ЖУРАВЛЬОВА,

доцент кафедри металургії сталі

[Перейти до змісту](#)

Пам'яті видатного науковця

*«Быть может, я останусь в вашей памяти
Обломком вечной мерзлоты,
Уйдя без лишних слов, без слез, без паники,
Без суеты...»
Скуратовский В.И.*

31 жовтня 2019 року зупинилося серце **Олександра Ілліча Михальова**, доктора технічних наук, професора, завідувача кафедри інформаційних технологій та систем.

Олександр Ілліч народився 7 серпня 1951 року в сім'ї військового. Коли йому виповнилося 12 років, родина Михальових переїхала до Дніпропетровська, де й розпочався його науковий шлях. Олександр Ілліч отримав фундаментальну технічну освіту. Закінчив з відзнакою Дніпропетровський радіоприладобудівний технікум, далі був ФІЗТЕХ Дніпропетровського державного університету. 1983 року у віці 32 років захистив кандидатську дисертацію, у 1993 році – докторську, на той момент йому було 42 роки.

Професор Олександр Ілліч Михальов присвятив Національній металургійній академії України 40 років плідної праці. У 2001 році він заснував та очолив кафедру інформаційних технологій та систем. За період роботи кафедра підготувала понад 3000 фахівців у галузі комп'ютерних наук, деякі з яких увійшли до складу викладачів кафедри інформаційних технологій та систем.

Під керівництвом Олександра Ілліча були засновані два фахові видання України: 1997 рік – регіональний міжвузівський збірник наукових праць «Системні технології», 1998 рік – науковий вісник «Сучасні проблеми металургії». На даний момент вийшли 124 наукові збірники «Системні технології» та готується до друку 23-й випуск наукового журналу «Сучасні проблеми металургії». У 1999 році О.І. Михальов був нагороджений відзнакою «Відмінник освіти України».

Понад 20 років професор О.І. Михальов опікувався науковими семінарами Придніпровського регіону, керував роботою наукового семінару «Фрактали і прикладна синергетика», організовував регіональний науковий семінар «Математичне моделювання, проблеми управління і прикладної інформатики». З 2004 року очолював регулярний

регіональний науковий семінар «Сучасні проблеми управління та моделювання складних систем» Придніпровського наукового центру Національної академії наук та Міністерства освіти і науки України. Наукові семінари відзначалися неформальним підходом, атмосферою справжньої наукової дискусії, під час якої з одного боку були гострі запитання та принципи зауваження, а з іншого – підтримка Олександра Ілліча, який, здавалося, миттєво розумів і завдання дисертанта, і пропоновані ним ідеї та можливі шляхи розв'язання проблем і виправлення недоліків.

Він був почесним членом програмних комітетів низки міжнародних наукових конференцій, редакційних колегій багатьох фахових видань України та науково-методичної комісії та Міністерства освіти і науки України з комп'ютерних наук.

Наукова спадщина Олександра Ілліча складається з понад дев'ятисот наукових публікацій, близько двадцяти навчальних посібників, дев'яти монографій, низки авторських свідоцтв на винахід та численних доповідей.

Олександр Ілліч зробив значний внесок у підготовку наукових кадрів. У 2004 році він очолив спеціалізовану вчену раду Д.08.084.01 НМетАУ за спеціальністю 01.05.02 – математичне моделювання та обчислювальні методи. Входив до складу спеціалізованих вчених рад інших закладів вищої освіти України. Здобувачам наукових ступенів він запам'ятався прискіпливим і одночасно доброзичливим, чуйним і батьківським ставленням. Олександр Ілліч завжди із задоволенням пропонував креативні ідеї, які згодом втілювались у докторських, кандидатських та студентських наукових роботах. Під його керівництвом та за його безпосередньою участю як члена спеціалізованих вчених рад та опонента було захищено значну кількість цікавих наукових робіт.

Під керівництвом професора Олександра Ілліча Михальова була започаткована Міжнародна науково-технічна конференція «Інформаційні технології в металургії та машинобудуванні», яка відбулася вже 11 разів і наступного року буде присвячена його пам'яті.

У 2014 році згідно з Указом Президента УКРАЇНИ №686 / 2015 він отримав звання лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки за роботу «Новітні енергозберігаючі технології виробництва марганцевих феросплавів в електропечах».

Невтомне бажання насолоджуватися життям спонукало Олександра Ілліча до постійного руху. Численні подорожі не тільки рідним краєм, а й за межами України надихали його на створення ексклюзивних колекцій давнини: монет, картин, зображень люків, технічних приладів тощо. За матеріалами його приватної колекції створено сайт «Люки Придніпров'я». Олександр Ілліч обожнював всілякі диковинні речі, які створювали надзвичайну атмосферу в його кабінеті, про кожну з яких він знав цікаві нюанси. Енциклопедичні знання та широта кругозору – вражали!

У Національній металургійній академії України професор Олександр Ілліч Михальов користувався заслуженою повагою співробітників і студентів, багато з яких виросли до діячів державного рівня. Відомо також, наскільки небайдуже він ставився до позитивних і негативних явищ суспільного життя, залишаючись справжнім патріотом України.

Світлий образ Олександра Ілліча Михальова назавжди залишиться в пам'яті співробітників кафедри інформаційних технологій та систем.

**Тетяна СЕЛІВЬОРСТОВА,
Катерина ОСТРОВСЬКА,**

доценти кафедри інформаційних технологій та систем

[Перейти до змісту](#)

ІСТОРІЯ НМетАУ В ОБЛИЧЧЯХ

До 115-річчя від дня народження Г.Л. Павленка (1904 – 1986) Пам'ять про Вченого та Педагога продовжує жити

Цього року виповнилося 115 років від дня народження професора, доктора технічних наук **Григорія Лаврентійовича Павленка**, який понад півстоліття працював у нашій академії. І сьогодні ми свідчимо, що пам'ять про Вченого та Педагога продовжує жити.

Григорій Лаврентійович народився в 1904 році на Донбасі в бідній сім'ї робітників залізниці, він і сам у молодому віці став робітником. Маючи неабиякі здібності та прагнення до навчання, він успішно закінчив робітфак, а потім і Дніпропетровський металургійний інститут (тепер це академія) і був залишений аспірантом кафедри будівельної механіки. Під керівництвом академіка Олександра Миколайовича Дінника, засновника наукової школи з теорії пружності, виконав і в 1934 році захистив дисертаційну роботу «Визначення тиску гірських порід» на здобуття наукового ступеня кандидата технічних наук. При

цьому він розробив оригінальну конструкцію динамометричної стійки для вимірювання тиску гірських порід, прототипи якої використовуються в гірничій справі й дотепер.

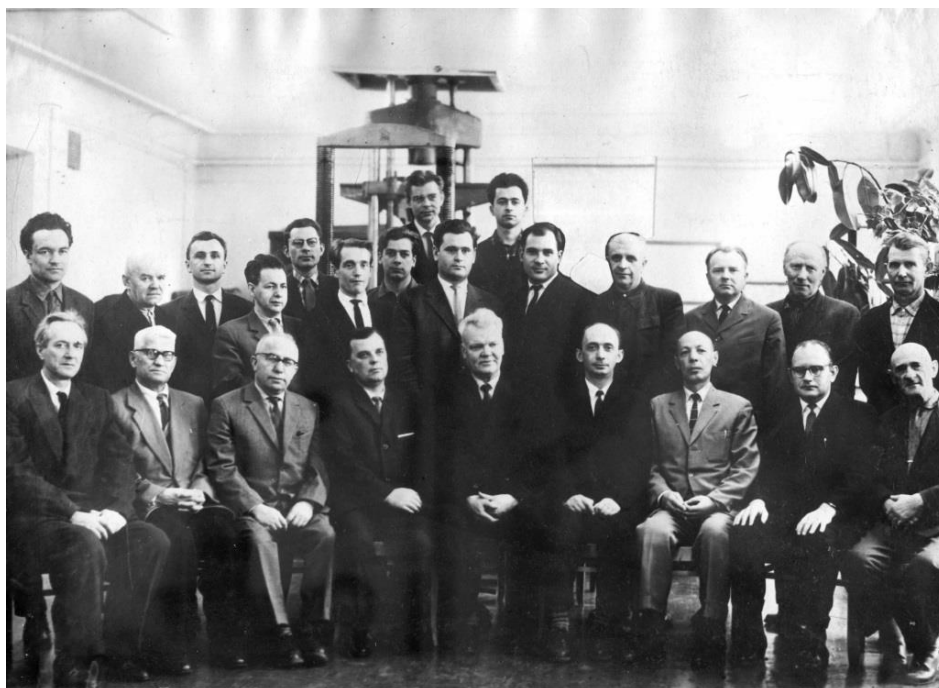
У 1949 році Г. Л. Павленко захистив докторську дисертацію з проблем експериментального дослідження стійкості арок. Результати дисертації були застосовані на практиці при відновленні Мерефо-Херсонського моста через Дніпро в Дніпропетровську. За час своєї роботи Григорій Лаврентійович опублікував понад 200 наукових праць, у тому числі 10 винаходів.

У роки Другої світової війни Г. Л. Павленко разом з іншими науковцями інституту був евакуйований до Магнітогорська, де виконував роботу оборонного значення. Повернувся він до звільненого Дніпропетровська у 1944 році. Відразу взявся за відновлення кафедри будівельної механіки, ставши завідувачем цієї кафедри та її лабораторії. На цій посаді він пропрацював до 1977 року, а надалі й до закінчення свого життєвого шляху – на посаді професора кафедри.

Учень і послідовник академіка О. М. Дінника, Григорій Лаврентійович мав надзвичайні організаторські здібності, широку ерудицію й був ініціатором всього нового, передового. Завдяки йому лабораторія кафедри була обладнана необхідними машинами і пристроями. На кафедрі була відкрита перша в інституті предметна аудиторія (№ 316). Перша ЕОМ (МПТ-9М) також з'явилася на кафедрі будівельної механіки. Це мало велике значення для навчального процесу та дослідницької роботи колективу.

Кафедра будівельної механіки. 1945 рік. Молодий Г.Л. Павленко в центрі першого ряду

Кафедра будівельної механіки. 1965 рік

Дуже відповідально ставився Григорій Лаврентійович до підготовки молодшої зміни викладачів. Перше зразкове заняття проводив разом з дебютантом, постійно цікавився станом справ, давав корисні й дуже важливі поради.

Професор Г. Л. Павленко і в свої 70 років залишався цікавим і справжнім чоловіком. Про це свідчить той факт, що в цьому віці він вдруге одружився з дуже красивою 50-тирічною жінкою, яка була головним лікарем лікарні швидкої медичної допомоги та як анестезіолог брала участь у хірургічних операціях.

До останніх своїх днів доктор технічних наук, професор Григорій Лаврентійович Павленко безкорисливо віддавав всю свою енергію та знання важливій справі підготовки кадрів для багатьох галузей народного господарства. Серед них багато докторів і кандидатів наук в галузі механіки деформування. Під його безпосереднім керівництвом захищено 22 кандидатські дисертації. За це йому велика повага і вічна пам'ять вдячних учнів і колег.

Володимир ГОМОН,
Ірина НАУМОВА,
колишні доценти кафедри будівельної механіки,
Олександр МОРОЗОВ,
колишній завідувач навчальної лабораторії
Анатолій ДЕМ'ЯНЕНКО,
завідувач кафедри теоретичної механіки, опору матеріалів
та матеріалознавства Дніпровського аграрно-економічного університету,
Володимир АХУНДОВ,
професор кафедри прикладної механіки
[Перейти до змісту](#)

До 105-річчя від дня народження М.С. Климковича (1914 – 1996) Людина на своєму місці

12 вересня виповнилося 105 років від дня народження **Миколи Семеновича Климковича**. Коли згадуєш М. С. Климковича, одразу уявляєш струнку постать по-чоловічому вродливої людини із великою шапкою сивого волосся. Завжди енергійний, у доброму гуморі, привітний – він постійно знаходився в оточенні значної кількості людей.

Співробітникам академії старшого віку нічого більше казати й не треба. Вони всі добре пам'ятають цю чудову людину і заслужено цінують ту велику роль, яку вона відіграла в історії Національної металургійної академії України. Молодим же людям поясню, що Микола Семенович майже тридцять років (1956 – 1985 рр.) очолював підрозділи, обов'язками яких є організація науково-дослідної діяльності відділів, кафедр, лабораторій, а також чисельних студентів, аспірантів, здобувачів,

викладачів, співробітників інституту.

Наукознавці вважають, що становлення провідних шкіл доменників, сталеплавильників, прокатників, металознавців, механіків відбувалось у ДМетІ в період 30 – 40 рр. ХХ століття. У цей час значно збільшилася кількість випускників інженерів-металургів, розгорнулася дослідницька діяльність підрозділів вишу, а також наших майбутніх корифеїв – А.Д. Готліба, З.І. Некрасова, С.Т. Ростовцева, В.І. Баптизманського, К.П. Буніна, О.П. Чекмарьова, К.Ф. Стародубова, С.Й. Хитрика, А.Є. Кривошеева та ін. Але сміливо можна сказати, що дійсний розквіт й реалізація можливостей цих талановитих учених і багатьох

інших відбулись у 50 – 70 рр. Саме в той час, коли науково-дослідну роботу в ДМеті очолював М. С. Климкович, який своєю наполегливою, творчою діяльністю сприяв створенню могутнього науково-дослідного потенціалу інституту, перетворенню його на провідний навчально-дослідницький центр.

Микола Семенович народився у Катеринославі в родині службовців (батьки працювали на пошті). Після закінчення семирічної школи навчався в Дніпропетровському коксохімічному технікумі. Потім два роки працював начальником зміни цеху «Амофос» на хімічному комбінаті. У 1935 р. вступив до Дніпропетровського хіміко-технологічного інституту. По закінченні отримав диплом з відзнакою й був залишений науковим співробітником на кафедрі технології неорганічних речовин. Під час навчання в інституті юнак став комсомольцем, а потім і членом партії. У жовтні 1940 р. Климковича призвали до лав Червоної армії, де він перебував до серпня 1945 р.

Так склалася його доля, що всі роки служби в армії він був на партійній роботі – секретарем первинної партійної організації, членом парткомісії бригади.

Після демобілізації М. С. Климкович повертається до Дніпропетровська. Близько року він працює на автозаводі (тоді так називався відомий «Південмаш»), а з травня 1946 р. знову на партійній роботі. В апараті обкому партії (відділ агітації та пропаганди) Климкович працює до кінця 1949 р. Далі рішенням партійних органів він був призначений відповідальним секретарем обласного відділення Товариства з розповсюдження політичних і наукових знань. На цій посаді він перебував протягом трьох років.

Тільки через тринадцять років після закінчення інституту М. С. Климкович отримує можливість повернутися до наукової роботи. Він починає працювати інженером науково-дослідного сектору нашого інституту на кафедрі технології силікатів. Під керівництвом доцента Дмитра Петровича Зегжди займається дослідженням властивостей алюмосилікатних мас, розробкою технології виготовлення шамотних вогнетривких виробів, питаннями покращення якості металургійної продукції.

Природні дослідницькі здібності, ґрунтовні знання, які були отримані під час навчання, значний життєвий досвід та вміння ефективно співпрацювати з колегами стали запорукою успішної роботи науковця й послужили підставою для призначення його у 1956 р. на посаду начальника науково-дослідного сектору ДМетІ.

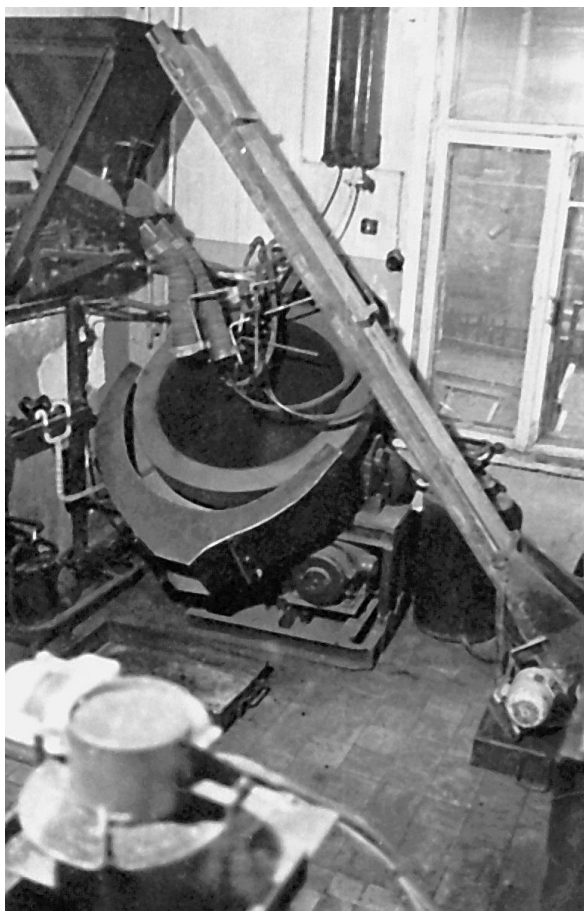
Того року вийшла постанова Ради Міністрів СРСР «Про заходи щодо покращення науково-дослідної роботи у вищих навчальних закладах», яка надала значний імпульс розвитку наукової творчості. Відповідно до цієї постанови було відкрито фінансування для створення проблемних, галузевих науково-дослідних лабораторій. Організовувалися науково-дослідні сектори у тих вишах, де їх не було. Галузевим міністерствам пропонувалося надавати допомогу ВНЗ у зміцненні матеріально-технічної бази. Значною мірою покращилося фінансування наукових розробок вищої школи, поширювалася практика виконання досліджень за господарчими договорами з промисловими підприємствами.

У металургійному інституті в цей час при розробці планів науково-дослідних робіт передбачалися комплексні теми, які були присвячені розв'язанню крупних технічних проблем та об'єднували зусилля декількох кафедр і значної кількості наукових співробітників. Вчені інституту виконували дослідження за 14 комплексними темами, які об'єднували 90 держбюджетних і 30 господарчих робіт. Так, над проблемою інтенсифікації доменного процесу працювало 7 кафедр і 20 науковців, питання підвищення якості бесемєрівських рейок розв'язували 12 кафедр і 30 співробітників. Важливими були також дослідження з основними зв'язками з форсування роботи й підвищення стійкості сталеплавильних печей, підвищення стійкості прокатних валків, економії металу при прокатці за мінімальними допусками та ін.

Якщо аналізувати загальні показники, то треба відзначити, що вони в ці роки значно зросли в порівнянні з другою половиною попереднього десятиліття. Щорічно виконувалося близько 50 госпдоговірних і понад 160 держбюджетних НДР, захищалося близько 10 кандидатських і 3 докторські дисертації, публікувалася значна кількість статей, монографій, регулярно реєструвалися наукові винаходи.

У всьому цьому безумовно відчувалася результативна діяльність керівника науково-дослідного сектору М. С. Климковича, і тому закономірним стало його призначення у 1963 р. на посаду проректора інституту з наукової роботи. Треба зазначити, що ще у 1959 р. Микола Семенович успішно захистив дисертацію на здобуття вченого ступеня кандидата технічних наук, а в 1962 р. отримав диплом доцента по кафедрі організації та планування виробництва.

Подальші роки роботи Климковича на посаді проректора інституту є періодом перетворення ДМетІ на крупний навчально-науковий центр, який забезпечував підготовку висококваліфікованих інженерів-металургів, а також втілення науково-технічного прогресу у вітчизняній промисловості. Цей період характеризується значним зростанням матеріально-технічної бази інституту. Цьому сприяла значна фінансова й матеріальна допомога, яку надавали галузеві міністерства й відомства, а також використання на розвиток до 75 % коштів, які отримував ДМетІ від перевищення прибутків над видатками науково-дослідних робіт. Це джерело фінансування було у той час введене в країні законодавчо.

У ДМетІ будуються нові корпуси (другий, А, Б), 3 і 4 гуртожитки, новий дослідний завод, приміщення декількох проблемних лабораторій. В інституті обрали курс на створення дослідницьких підрозділів, які були б обладнані агрегатами заводського та напівпромислового типу. У лабораторії кафедри металургії сталі встановили конвертер малого бесемерівського заводського типу. Будівлю, в якій його розташували, оснастили мостовим краном. У лабораторії електрометалургії встановили п'ять плавильних печей. Стільки ж промислових печей та інше обладнання з'явилися у термічній лабораторії, що дозволило здійснювати всі види обробки, які застосовуються в промисловості. Для вивчення технології формування кафедра ливарного виробництва поповнилася необхідними машинами. Кафедра обробки металів тиском отримала шість прокатних і два волочильних стани, прес, молот, п'ять нагрівальних печей. На кафедрі механічного обладнання заводів чорної металургії з'явилася перша лабораторія з дослідження механічних параметрів машин, а також унікальне металургійне обладнання.

Інститутські лабораторії, які вже існували, оснащувались оригінальними приладами та устаткуванням: спектрометрами, рентгенівськими мікроаналізаторами, високотемпературними, електронними та телевізійними мікроскопами тощо. Багато оригінальних приладів самостійно створювали молоді науковці, аспіранти, студенти, яких активно залучали до творчості через студентське наукове товариство.

Удосконалювалась організація науково-дослідної діяльності інституту, зміцнювалися зв'язки з академічними та галузевими установами. Треба сказати, що з 27 галузевих лабораторій, утворених Міністерством чорної металургії України у ВНЗ та наукових установах, 11 приходилося на ДМетІ. Загалом у 70-ті роки в інституті працювали 17 галузевих і 2 проблемні лабораторії, створені різними міністерствами СРСР та України. Робота всіх цих підрозділів характеризувалася високою ефективністю наукових досліджень.

Постановою керівних державних органів (квітень 1978 р.) Дніпропетровський металургійний інститут був включений до числа провідних вишів країни, які виконують наукові дослідження, що мають велике народногосподарче значення. Наказами Міносвіти України на базі НДС та проблемних лабораторій була створена науково-дослідна частина. За часів максимального розмаху діяльності НДЧ дослідження виконувалися на 37 кафедрах, у 15 лабораторіях, двох інженерних центрах, двох спеціальних конструкторських бюро. У виконанні НДР брали участь 1650 штатних співробітників НДЧ, в тому числі два доктори наук і 197 кандидатів наук, а також 580 сумісників з професорсько-викладацького складу, в тому числі 40 докторів і 360 кандидатів наук. За своїм науковим потенціалом металургійний інститут перевищував чисельні академічні й галузеві НДІ країни.

Значний внесок М. С. Климковича в розвиток наукових досліджень був відзначений орденом Трудового Червоного Прапора, медаллю «За доблесний труд», званням «Заслужений працівник вищої школи України», іншими нагородами.

У 1985 р. Климкович за віком покинув посаду проректора й перейшов працювати до науково-дослідної лабораторії тугоплавких матеріалів на основі продуктів електровідновної плавки алюмінійвмісних матеріалів. Спочатку він був керівником лабораторії, а з 1993 р. – старшим науковим співробітником.

Вже двадцять три роки немає з нами Миколи Семеновича Климковича, але добра пам'ять про цю людину залишається. Чуйний, уважний, доброзичливий керівник, він не тільки започатковував великі справи та масштабні проекти, але й допомагав кожному, хто звертався до нього з різними життєвими проблемами.

Леонід КЛІМАШЕВСЬКИЙ,
декан гуманітарного факультету
[Перейти до змісту](#)

До 80-річчя від дня народження Р.Г. Хейфеця (1939 – 2013)

Мій учитель – Роберт Хейфець

Я познайомився з **Робертом Георгійовичем Хейфецем** у 1980 році, коли вступив до очної аспірантури на кафедру промислової теплоенергетики (ПТЕ). Моїм науковим керівником був Юрій Йосипович Розенгарт, професор, доктор технічних наук, завідувач кафедри ПТЕ того часу. Водночас Юрій Йосипович був науковим керівником лабораторії розподілу та зварювання труб, завідувачем якої був Роберт Георгійович Хейфець. Отже, я плавно влився до колективу цієї лабораторії й отримав тему дисертації, пов'язану з її тематикою. І перше, чого я вчився, – це швидко вимовляти ім'я та по батькові мого безпосереднього начальника. Освоїв це я досить швидко й далі всі роки нашого спілкування я звертався до нього тільки «Роберт Георгійович». Пов'язано це з глибокою повагою й любов'ю до цієї людини – мого Вчителя з великої літери. Хоча, коли наші стосунки перестали бути тільки офіційними, він часто говорив: «Закінчуй, називай мене просто Робертом». І ось тепер я дозволив собі – з його дозволу – називати його саме так.

Цього року Роберту Хейфецю виповнилося б 80 років. Як прийнято в таких випадках, з'являються статті, в яких наводиться інформація про життєвий шлях, досягнення ювіляра в кар'єрі та науці. Всі елементи для такого підходу до спогадів є й у Роберта Хейфеця: професор, доктор технічних наук, автор понад 300 наукових праць, 90 винаходів, 11 іноземних патентів, під його керівництвом підготовлено 3 доктори та 7 кандидатів наук. Роберт Хейфець – родоначальник нового наукового напрямку «Інноваційні технологічні процеси деформації та твердофазного зварювання для отримання біметалевих труб і порожнистих виробів складної форми з використанням рідких і газових середовищ високого тиску», офіційний експерт інноваційного центру Сколково (Росія) тощо й тощо.

Перед написанням цієї статті я вирішив переглянути теку «Справа

Хейфеця Р.Г.» з архіву академії, щоб побачити весь шлях Роберта в стінах ДМетІ, ДМетАУ, НМетАУ. Дійсно, там є всі формальні документи: прошу прийняти, прошу перевести на посаду, прошу перевести на 0,7 ставки (в 90-ті роки), прошу звільнити, характеристики, списки праць тощо, але людини немає, увійшов і вийшов. А це найголовніше: те, що рухає, розвиває кафедру та академію; те, що залишається неперсоніфікованим і продовжує жити в студентах, учнях, учнях та студентах учнів.

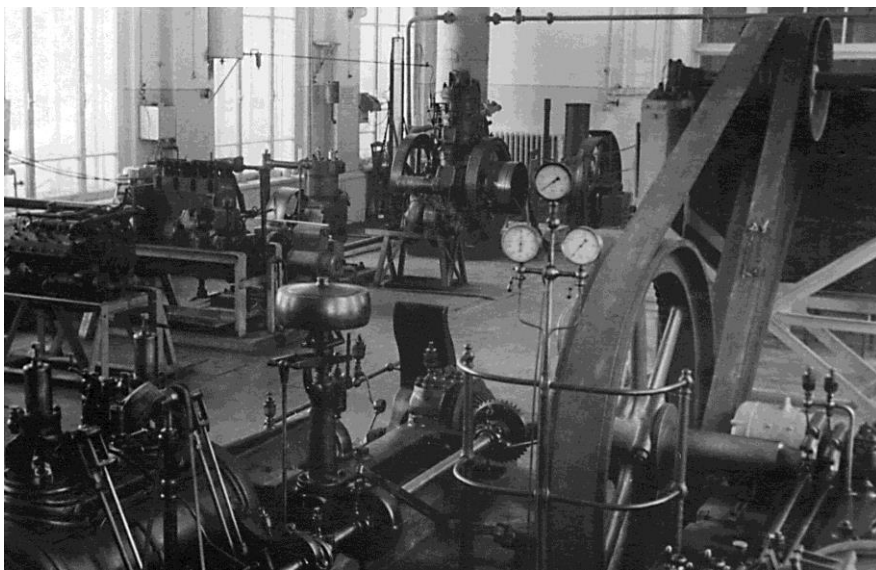
Все професійне життя Роберт навчався і працював на стику спеціальностей і наукових напрямків. Саме це дозволило йому здійснювати унікальну експертизу в науці та інженерії та дало можливість реалізувати свій творчий потенціал. Освіту він здобув в альма-матер за фахом «Механічне обладнання заводів чорної та кольорової металургії»; перший практичний досвід – як інженер-конструктор ЦЛАМ заводу ім. Леніна. Результатом навчання в аспірантурі Московського інституту сталі і сплавів став захист кандидатської дисертації «Термомеханічна обробка труб нафтового сортаменту» під керівництвом Марка Львовича Бернштейна за фахом «Металознавство і термічна обробка металів і сплавів». А вся його робота і творчість у ДМетІ пов'язані з кафедрою промислової теплоенергетики, яку він очолив у 1992 році і на якій з успіхом читав спеціальні курси «Системи виробництва та розподілу енергоносіїв», «Енергозбереження», «Вступ до спеціальності», конспекти лекцій яких дотепер затребувані. Саме висока ерудиція та кваліфікація в цих галузях дозволили йому стати одним з провідних співробітників ТОВ «Трубосталь», де він успішно працював понад 10 років.

Особливість колективу, яким керував Роберт, полягала в тому, що в ньому панували невдаваний ентузіазм до роботи та її результатів, творча атмосфера. Як завжди під час активної роботи, розв'язання складних технічних завдань передбачало експериментальні дослідження в лабораторії, що часом було пов'язано з негативними результатами. При цьому «розбір польотів» включав питання не «хто винен?», а «в чому причина невдачі й як її усунути?». Це було особливо важливо для співробітників-початківців, які відчували, що їх

оточують однодумці, готові підтримати в скрутну хвилину. І це було щиро й викликало відповідну реакцію – бажання працювати. Водночас позитивний результат був перемогою всього колективу.

Інтерес до роботи був багато в чому пов'язаний з практичною спрямованістю досліджень.

Численні технології та їх модифікації, як правило, реалізовувалися в лабораторії кафедри, яка, з легкої руки Аркадія Райкіна, називалася й називається сьогодні «грецьким залом». Там і була створена, як називають зараз, пілотна установка гарячого розподілу труб, на якій вперше за допомогою

цієї технології були отримані велосипедні втулки, трійники, гофровані труби, біметалеві труби, порожнисті вали електродвигунів. Коли в лабораторії починались експерименти, то по кафедрі йшов слух, що почався «розподіл труб серед населення». Там знайшли своє місце установки гідророзподілу для отримання довгомірних діафрагм з алюмінієвих сплавів і неіржавної сталі, зразків гофрованих труб, носиків сокодавильниць, енергопогашувальних елементів бамперів для автобусів РАФ.

Не можна не згадати найближчих соратників Роберта, які супроводжували його в усіх закінченнях, Віктора Юрійовича Унтілова та Юрія Вікторовича Чичкова. Перший був конструктором від бога, як говорив Роберт. Весь *грецький* зал був заставлений установками В.Ю. Унтілова, спроектованими виходячи з розмірів гумових кілець-ущільнень, які він мав. А Ю.В. Чичков був неперевершеним майстром експерименту. Але лабораторією це не закінчувалося – далі було промислове впровадження, в чому Роберту не було рівних. При цьому лише в окремих випадках робота завершувалася робочим проектом або виготовленням партії виробів для проведення випробувань. Він знаходив гроші, замовників, виконавців і домагався промислового впровадження. Його енергія, організація роботи, вміння запалити людей робили свою справу. Залишилося в пам'яті впровадження установки гарячого розподілу на заводі Леніна. Технологія непроста, вимагає чіткої роботи гідравліки, системи подачі стисненого повітря тощо. Для розв'язання цих питань на підприємстві була створена філія лабораторії, де протягом тижня працювали 1-2 людини, а п'ятниця була для Роберта заводським днем, коли на оперативці розв'язувалися всі поточні питання. В результаті установка запрацювала, а один з учнів Роберта – В.Г. Берелович – перейшов працювати на завод. Школа Роберта була такою, що Вітя Берелович, виїхавши до Ізраїлю, виграв конкурс у філії Катерпіллера з обслуговування гідравліки у 30 осіб. У переліку впроваджень Роберта стоять: установка гарячого розподілу відцентроволитих труб великого діаметра для атомної енергетики, установка гідророзподілу гофрованих труб для нафтової промисловості, установка дифузійного зварювання біметалевих труб в середовищі газу високого тиску, установка для лютування порожнистих виробів – сопел ракетних двигунів, яка дотепер експлуатується на Південмаші. У дев'яності роки, коли інтерес до науки згас, і активні люди кинулися в бізнес, Роберт підставив своє плече у важку для кафедри хвилину й узяв у руки штурвал. У той період було вікове обмеження для завідувачів кафедр, через що Роберт пересів у крісло завідувача, а Юрій Йосипович асистував йому як професор. Питання

виживання в ті роки розв'язували всі, але по-різному. Хтось став «човником» і завів собі «кравчучки», а Роберт розв'язував питання збереження колективу кафедри та творчої основи, яка підтримувала співробітників і студентів. Він повністю впорався зі своїм завданням, і до 2000 року кафедра підійшла з 4 докторами наук та змінила тематику досліджень, безпосередньо пов'язану з теплоенергетикою: енергетичне використання біомаси, енергетичний аудит промислових підприємств, розробка диспергаторів для отримання водопаливної емульсії. Однак життя брало своє. Дочка Роберта поїхала до Ізраїлю, народила онука, і основним завданням для Роберта стала можливість їх побачити хоча б раз на рік. Саме це й стало головною причиною того, що Роберт пішов з академії, дохід в якій не дозволяв це робити.

Так він став співробітником ТОВ «Трубосталь», а я – завідувачем кафедри. Однак він не втрачав зв'язку з академією та колективом. Він залишився постійним учасником наукових семінарів, активним членом ради з захисту дисертацій, при чому таким, що обов'язково вносив корективи в проєкт висновку ради, членом журі КВК-ПТЕ, учасником кафедральних урочистостей. Він часто говорив, що йому не вистачає цієї творчої дружньої атмосфери, яку він став цінувати ще більше після того, як пішов з академії.

Як і роботі, всьому, чим займався Роберт, він віддавався на 100%. Так, однією з його «фішок», як кажуть сьогодні студенти, було підтримання фізичної форми, чому він приділяв значну частину свого часу. Я добре пам'ятаю, як за радянських часів чиновники оптимізували роботу громадського транспорту й перенесли початок роботи в інституті на 7-00. З огляду на те, що добиратися до роботи Роберту доводилося від Озерки, він щоранку вставав о 5-00 ... 5-30 для того, щоб встигнути пробігти свої кілометри в парку ім. Чкалова. Через тиждень такого життя він приходив на роботу й сідав за свій стіл. Перші годину-дві його очі самі закривалися на кілька секунд, і наступав відпочинок. Але попуску собі він не давав аж до скасування чиновницької ініціативи.

Показово, що першими змінами, які він зробив в кабінеті завідувача кафедри, коли переїхав до нього, були установка поперечини для підтягування й 24-кілограмова гиря в кутку кабінету.

Одна пристрасть могла зрівнятися з любов'ю до роботи – це підводне полювання й усе, що було з ним пов'язане. Він міг годинами розповідати про переваги й недоліки гідрокостюмів, механічних і пневмо-рушниць та іншого спорядження, яке в нього завжди було наготові. Могло здаватися, що все його життя розділялося на два періоди: відпустка (полювання 24 дні) і робота – підготовка до полювання весь інший час. Його база була під Сочі, куди він виїжджав з донькою й полював годинами, рахуючи кількість добутої кефалі. Вся лабораторія вболівала за Роберта, оскільки його настрій після відпустки був прямо пов'язаний з результатами відпускнуго полювання. Навіть в останні місяці перед відходом, коли він знав про свій діагноз, він не пропускав можливість пополювати на Орелі. З його слів я знаю, що настав момент, коли він відчув, що не вирине і скинув у воду пояс з обтяженнями. Вибрався на берег і пішов до машини, сил дістати пояс не було. Але назавтра він приїхав за ним і почав пошуки від того місця, де починав полювання, і знайшов його на відстані 2 км.

Роберт любив життя в усіх його проявах і жив повним життям, віддаючи йому й беручи від нього по максимуму. Я вдячний долі, що вона дала мені такого Вчителя й Друга – Роберта Георгійовича Хейфеця!

Михайло ГУБИНСЬКИЙ,
професор кафедри промислової теплоенергетики
[Перейти до змісту](#)

ПОСМІХНЕМОСЯ РАЗОМ!

Дрібниці життя

- У всіх був момент, коли пишеш надзвичайно розумну думку, піднімаєш очі на монітор, а там yflrdbxfqyj hjpevyf levrf.
- Коли дивишся серіали англійською, складно зосередитися на сюжеті, тому що весь час думаєш: «який я розумний, що дивлюся це без перекладу».
- Хто першим встає, той коту їсти дає.
- Щоб дружина не знайшла мою записку, я просто зберігаю її в лівій нижній кишені третього відділення її сумочки.
- Молоду жінку привезли в лікарню з нервовим зривом.
Лікар: «Що, дорогенька, чоловік довів?»
Жінка: «Ні!!!! Повільний Інтернет!!!!»
- Ось що не кажіть, а технічний прогрес – це дуже добре. Наприклад, якщо вам дівчина подобається більше, ніж смартфон, – це точно кохання.
- – А знаєте, я винайшов вічний двигун!"
– Та ну! Це неможливо!"
– Та це ж просто. Треба там, де ходить багато людей, на видному місці зробити ручки й повісити табличку «Не крутити!»
- Чи знаєте ви, що якщо будильник ставити не на 7.00, а на 7.04, то до кінця місяця ви заробите цілих 2 години сну!
- Мрія кожного рибалки – додаток на смартфоні, який на його фото вкладає йому в руки рибу бажаного виду й розміру.

Куточок гумору підготувала
редакція «Кадрів металургії»
[Перейти до змісту](#)